בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ"ק מו"ר
הָרַהַ"צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזְער** שְׁלִיט"א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, עִיר שׁוֹמְרֵי הַלָּשׁוֹן, עִיר הַשִּׁמְחָה!

גִּלָּיוֹן רנ"ה | פָּרָשַׁת שְׁלַח תשפ"ו

יֵצֶר־הָרָע

הִפְשִׁיר עִמּוֹ...

* * *

פַּעַם בְּלֵיל שַׁבַּת־קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת הַאֲזִינוּ (בְּשַׁבָּת בֵּין יוֹם־הַכִּפּוּרִים לְחַג הַסֻּכּוֹת), שָׁאַל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ אֶת מו"ר שְׁלִיט"א בֶּאוּר בְּדִבְרֵי הַיְרוּשַׁלְמִי בְּדַף־הַיּוֹמִי שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם (סוֹטָה כה:): **אַבְרָהָם עָשָׂה יֵצֶר רַע - טוֹב, וּמַה טַּעֲמָא? "וּמָצָאתָ אֶת לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ"** (נְחֶמְיָה ט). **אָמַר רַב אַחָא וְהִפְשִׁיר עִמּוֹ - "וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית"** (שָׁם). **אֲבָל דָּוִד לֹא הָיָה יָכוֹל בּוֹ וַהֲרָגוֹ בִּלְבָבוֹ, מַה טַּעֲמָא? "וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי"** (תְּהִלִּים קט); עַד־כָּאן לְשׁוֹן הַגְּמָרָא.

וְיֵשׁ לְהָבִין, מַה בֶּאוּר שְׁנֵי הַדְּרָכִים שֶׁמְּבִיאָה הַגְּמָרָא? וְעוֹד, הַאִם לְפִי־זֶה נוּכַל לְהָבִין אֶת הַלָּשׁוֹן שֶׁמַּזְכִּירִים בְּזִמּוּי יוֹם־כִּפּוּרִים **"עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע"**, שֶׁלְּכְאוֹרָה יִפָּלֵא, וְכִי יֶשְׁנוֹ חֵטְא שֶׁאֵינֶנּוּ בָּא מֵהַיֵּצֶר־הָרָע?...

מו"ר שְׁלִיט"א בֵּאֵר כָּל זֹאת בְּשִׂיחָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה, וּפָתַח וְאָמַר:

רַבֵּנוּ זַ"ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב): **כִּי צָרִיךְ לַעֲבֹד אֶת ה' בִּשְׁנֵי יְצָרִים, שֶׁיִּהְיֶה הַיֵּצֶר־הָרָע כָּפוּף לַיֵּצֶר־טוֹב, כְּמַאֲמָר חֲכָמֵינוּ זַ"ל** (בְּרָכוֹת נ"ד): **"וְאָהַבְתָּ וְכוּ' בְּכָל לְבָבְךָ"** - **בִּשְׁנֵי יְצָרֶיךָ. שֶׁיִּהְיֶה לִבּוֹ שָׁלֵם עִם ה' אֶלְקָיו, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ מַחֲלֹקֶת בֵּין שְׁנֵי יְצָרִים**; כְּלוֹמַר, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא בָּרָא אֶת הָאָדָם עִם שְׁנֵי יְצָרִין, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית ב, ז): "וַיִּיצֶר ה' אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם"; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת סא.): "וַיִּיצֶר" - בִּשְׁנֵי יוּדִי"ן, שְׁנֵי יְצָרִים בָּרָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֶחָד יֵצֶר־טוֹב וְאֶחָד יֵצֶר־רָע, וְסִבַּת בְּרִיאַת הַיֵּצֶר־הָרָע הוּא כְּדֵי לָתֵת לָאָדָם בְּחִירָה וְנִסָּיוֹן שֶׁיִּתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ הָרָע, וְיָכֹף אוֹתוֹ תַּחַת יִצְרוֹ הַטּוֹב, וְאָז נִקְרָא שֶׁהוּא "עוֹבֵד אֶת ה' **בִּשְׁנֵי יְצָרִין**", וּמְקֻיָּם "**בְּכָל לְבָבְךָ**" - **'בִּשְׁנֵי יְצָרֶיךָ'**; כִּי הַיֵּצֶר־הָרָע רַק "דּוֹחֵף" אוֹתוֹ אֶל הַקְּדֻשָּׁה, בִּבְחִינַת (שְׁמוֹת יד, י) "וּפַרְעֹה הִקְרִיב" - שֶׁהִקְרִיב לִבֵּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם; וְזֶה נִקְרָא שֶׁאָדָם זוֹכֶה לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא "**בִּשְׁנֵי יְצָרִין**", וְאֵין שְׁלֵמוּת בַּיֵּצֶר־הַטּוֹב גְּרִידָא, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מט): **וְהוּא מַעֲלָה גְּדוֹלָה כְּשֶׁיֵּשׁ עֲדַיִן יֵצֶר הָרָע לְהָאָדָם, כִּי אָז יָכוֹל לַעֲבֹד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עִם הַיֵּצֶר הָרָע דַּיְקָא, דְּהַיְנוּ לִקַּח כָּל הַהִתְלַהֲבוּת וְהַחֲמִימוּת וּלְהַכְנִיסוֹ בְּתוֹךְ עֲבוֹדַת ה', דְּהַיְנוּ לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן בַּחֲמִימוּת וְהִתְלַהֲבוּת הַלֵּב וְכִיּוֹצֵא. וְאִם אֵין יֵצֶר הָרָע לְהָאָדָם, אֵין עֲבוֹדָתוֹ שְׁלֵמָה כְּלָל.**

וְאָמְנָם אָדָם יָכוֹל לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא רַק עִם הַיֵּצֶר־הַטּוֹב הַמּוֹשְׁכוֹ לִדְבָרִים שֶׁבִּקְדֻשָּׁה, אַךְ עִקַּר וּשְׁלֵמוּת הָעֲבוֹדָה הִיא דַּיְקָא כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ גַּם יֵצֶר־הָרָע שֶׁמְּנַסֶּה לְהַרְחִיקוֹ מִן הַקְּדֻשָּׁה, וְהוּא עוֹשֶׂה בְּדִיּוּק אֶת הַהֶפֶךְ, וּמַכְנִיס אֶת כָּל הַחֲמִימוּת שֶׁל הַיֵּצֶר־הָרָע בְּתוֹךְ הַקְּדֻשָּׁה, נִמְצָא שֶׁזָּכָה לְכַף אֶת יִצְרוֹ הָרָע אֶל הַיֵּצֶר־הַטּוֹב, וְעוֹבֵד אֶת ה' עִם שְׁנֵיהֶם.

[וְהוּא אוֹתוֹ עִנְיָן הַמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כו) לְעִנְיָן מְסִירוּת נֶפֶשׁ שֶׁצְּרִיכִים דַּיְקָא הֵיכָן שֶׁמִּתְגַּבְּרוֹת הַמַּחְשָׁבוֹת זָרוֹת, עַיֵּן־שָׁם; אוֹתוֹ דָּבָר לְעִנְיָנֵינוּ, דַּיְקָא הֵיכָן שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם הִתְגַּבְּרוּת מְיֻחֶדֶת שֶׁל הַיֵּצֶר־הָרָע - שָׁם יִמְסֹר נַפְשׁוֹ לְכוֹפוֹ אֶל הַקְּדֻשָּׁה].

וְעַל־יְדֵי שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְקַחַת אֶת חֲמִימוּת הַיֵּצֶר וּלְהַכְנִיסָהּ אֶל הַקְּדֻשָּׁה, עַל־יְדֵי־זֶה מִתְקַיֵּם אֲצִלּוֹ הַפָּסוּק (מִשְׁלֵי טז, ז): **"בִּרְצוֹת ה' דַּרְכֵי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יַשְׁלֵם אִתּוֹ" - 'אוֹיְבָיו'** זֶה הַיֵּצֶר־הָרָע (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה נד, א) שֶׁמְּשַׁלִּים עִמּוֹ וְעוֹשִׂים שָׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וּלְזֶה זוֹכֶה כְּשֶׁדְּרָכָיו מְרוּצִים לִפְנֵי הַמָּקוֹם וּמִתְקַיֵּם בּוֹ **"בִּרְצוֹת ה' דַּרְכֵי אִישׁ"**, וְ"דַּרְכֵי" לְשׁוֹן רַבִּים, שֶׁזֶּה מְרַמֵּז

עַל שְׁתֵּי סוּגֵי דְּרָכִים: הַדֶּרֶךְ הָאַחַת הִיא דֶּרֶךְ הַקְּדֻשָּׁה - 'בְּמִסְלָה הָעוֹלָה בֵּית־אֵל', וְהַדֶּרֶךְ הַשְּׁנִיָּה הִיא הַדֶּרֶךְ הַקָּלוּקֶלֶת וְהַיְרוּדָה שֶׁל הַסְּמ"ךְ-מ"ם, וְעִקַּר הַשְּׁלֵמוּת הִיא לְחַבֵּר בֵּין שְׁנֵיהֶם, שֶׁזֶּהוּ "דַּרְכֵי אִישׁ" - לְשׁוֹן רַבִּים, וּכְשֶׁזּוֹכֶה לְחַבֵּר בֵּינֵיהֶם - "**גַּם** אוֹיְבָיו יַשְׁלֵם **אִתּוֹ**" וְיַעֲשֶׂה עִמּוֹ שָׁלוֹם, וְעִקַּר הַשָּׁלוֹם הוּא בֵּין שְׁנֵי הֶפְכִים (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן פ), וּלְעִנְיָנֵינוּ זֶה סוֹבֵב עַל הַיֵּצֶר־הָרָע וְהַיֵּצֶר־הַטּוֹב, שֶׁהֵם שְׁנֵי הֶפְכִים גְּמוּרִים - זֶה מוֹשֵׁךְ לְטוֹב וְזֶה מוֹשֵׁךְ לְרַע, וְהָעִקָּר לְחַבֵּר בֵּינֵיהֶם וְלַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם, דְּהַיְנוּ שֶׁגַּם הַיֵּצֶר־הָרָע יִגְרֹם לָאָדָם לְהִתְקָרֵב בַּעֲבוֹדַת ה' יִתְבָּרַךְ.

וְהִלְבִּישׁ מוֹ"ר שְׁלִיט"א הָעִנְיָן בְּדִבְרֵי הַמִּשְׁנָה (אָבוֹת ד, א): "אֵיזֶהוּ **גִּבּוֹר**? **הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ**" - 'כּוֹבֵשׁ' דַּיְקָא, וְלֹא 'מְנַצֵּחַ', כִּי 'כּוֹבֵשׁ' מִלְּשׁוֹן 'כִּבְיֹשָׁה', דְּהַיְנוּ לְהַשְׁבִּיחַ דָּבָר [כְּמוֹ בְּגַשְׁמִיּוּת, שֶׁכּוֹבְשִׁין מְלָפְפוֹנִים לַעֲשׂוֹתָם חֲמוּצִים, וּמַשְׁבִּיחִים אוֹתָם לַאֲכִילָה], וְכֵן לְעִנְיָנֵינוּ - 'כּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ' הַכַּוָּנָה שֶׁמַּשְׁלִים עִמּוֹ וּמַשְׁבִּיחוֹ שֶׁיִּסְיְעוֹ לְהַגִּיעַ אֶל הַקְּדֻשָּׁה. [וְעַל־דֶּרֶךְ זֶה יוּבַן מַאֲמָרָם זַ"ל (קִדּוּשִׁין ל:): '**בָּנַי בְּרָאתִי יֵצֶר־הָרָע, וּבָרָאתִי לוֹ תּוֹרָה תַּבְלִין**'; 'תַּבְלִין' דַּיְקָא, שֶׁמַּשְׁבִּיחַ הַמַּאֲכָל, כֵּן הַתּוֹרָה מַעֲנִיקָה לָאָדָם אֶת הַכֹּחַ הָאָמוּר שֶׁיּוּכָה לְהַשְׁלִים עִם יִצְרוֹ הָרָע וּלְהַשְׁבִּיחוֹ; וְדוֹ"ק].

וּלְפִי־זֶה יִמְתַּק מַה דְּאִיתָא עַל מִשְׁנָה זוֹ בְּאָבוֹת־דְּרַבִּי־נָתָן (א, כג): '**אֵיזֶהוּ גִּבּוֹר שֶׁבַּגִּבּוֹרִים? מִי שֶׁעוֹשֶׂה שׂוֹנְאוֹ אוֹהֲבוֹ**'; וְזֶה בְּדִיּוּק הָעִנְיָן הָאָמוּר: מִי הוּא "**גִּבּוֹר שֶׁבַּגִּבּוֹרִים**"? אֶחָד שֶׁזּוֹכֶה "**לִכְבֹּשׁ**" אֶת יִצְרוֹ וּלְהַשְׁלִים עִמּוֹ, וּמִמֵּילָא הוּא "**עוֹשֶׂה שׂוֹנְאוֹ אוֹהֲבוֹ**" - הוּא זוֹכֶה לַהֲפֹךְ אֶת הָ'אוֹיֵב' לְ'אוֹהֵב', שֶׁהֵן בְּעֶצֶם אוֹתָן אוֹתִיּוֹת רַק שֶׁמַּחְלִיף אֶת הַיּוּ"ד בְּהֵ"א, וְנֶהְפַּךְ הָ'אוֹיֵב' לִהְיוֹת 'אוֹהֵב'[א].

הַכְּלָל לְמַעֲשֶׂה, שֶׁעִקַּר הַתַּכְלִית שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם עִם הַיֵּצֶר־הָרָע, וְלָקַחַת מִמֶּנּוּ כֹּחַ וְ'דַחַף' לַעֲבוֹדַת ה' יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֶה לַהֲפֹךְ אֶת הָ'אוֹיֵב' לְ'אוֹהֵב', וְזוֹכֶה לִהְיוֹת 'גִּבּוֹר' הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ וְ'גִּבּוֹר שֶׁבַּגִּבּוֹרִים' הָעוֹשֶׂה שׂוֹנְאוֹ אוֹהֲבוֹ.

וְזֶה בְּאוּר דִּבְרֵי הַיְרוּשַׁלְמִי: '**אַבְרָהָם עָשָׂה יֵצֶר רַע - טוֹב**', דְּהַיְנוּ שֶׁאַבְרָהָם אָבִינוּ זָכָה לַעֲשׂוֹת מִשּׂוֹנְאוֹ אוֹהֲבוֹ, וְהָפַךְ אֶת הַיֵּצֶר־הָרָע לְטוֹב, וְזֶה שֶׁמַּמְשִׁיכָה הַגְּמָרָא: "**וּמַה טַּעֲמָא? "וּמְצָאתָ אֶת לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ"**" - "**לְבָבוֹ**" דַּיְקָא, כִּי צְרִיכִין לַעֲבֹד אֶת ה' יִתְבָּרַךְ "**בְּכָל לְבָבְךָ**" - '**בִּשְׁנֵי יְצָרֶיךָ**', וְזָכָה שֶׁיִּהְיֶה 'לְבָבוֹ' "**נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ**" - הוּא לָקַח אֶת הַיֵּצֶר־הָרָע וְעָשָׂהוּ 'נֶאֱמָן', כִּי אַבְרָהָם אָבִינוּ הָיָה 'רֹאשׁ לַמַּאֲמִינִים', וְקֵרֵב אֶת כֻּלָּם לְאוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְזוֹ הָיְתָה שִׁיטָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה - לָקַחַת אֶת הַיֵּצֶר־הָרָע וְלַהֲפֹךְ אוֹתוֹ לְטוֹב, כִּי אִם הָיָה מְלַמֵּד לְאָדָם שֶׁרַק מִתְקָרֵב אֶל הַקְּדֻשָּׁה שֶׁצְּרִיכִים "לִשְׁבֹּר וּלְהַכְנִיעַ אֶת כָּל הַיֵּצֶר־הָרָע" וּצְרִיכִים רַק רוּחָנִיּוּת וְכוּ' - זֶה לֹא יֵלֵךְ... מַה־שֶּׁאֵין־כֵּן אִם אוֹמְרִים לְבֶן־אָדָם שֶׁיְּכוֹלִים לַהֲפֹךְ אֶת הַיֵּצֶר־הָרָע לְטוֹב - זֶה כְּבָר אַחֶרֶת לְגַמְרֵי...

וְזֶה שֶׁמַּמְשִׁיךְ הַיְרוּשַׁלְמִי: '**אָמַר רַב אַחָא וְהִפְשִׁיר עִמּוֹ - "וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית"**'; כִּי אִיתָא בַּגְּמָרָא (סַנְהֶדְרִין ו:) עַל הַפָּסוּק (שְׁמוּאֵל ב' ח, טו): "וַיְהִי דָּוִד עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה" - 'וַהֲלֹא כָּל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ מִשְׁפָּט - אֵין צְדָקָה, וּצְדָקָה - אֵין מִשְׁפָּט, אֶלָּא אֵיזֶהוּ מִשְׁפָּט שֶׁיֵּשׁ בּוֹ צְדָקָה? הֱוֵי אוֹמֵר זֶה בְּצוּעַ'; דְּהַיְנוּ פְּשָׁרָה, שֶׁשְּׁנֵי הַצְּדָדִים יוֹצְאִים מְרוּצִים. וְזֶה מַה שֶּׁעָשָׂה אַבְרָהָם אָבִינוּ - שֶׁהִפְשִׁיר בֵּין הַיֵּצֶר־הַטּוֹב לַיֵּצֶר־הָרָע, וּכְבָר אֵינָם חֲלוּקִים בֵּינֵיהֶם, וּמִתְקַיֵּם 'אֵלּוּ וְאֵלּוּ דִּבְרֵי אֱלֹקִים חַיִּים'...

וּמַה שֶּׁמְּסַיֵּם הַיְרוּשַׁלְמִי: '**אֲבָל דָּוִד לֹא הָיָה יָכוֹל בּוֹ וַהֲרָגוֹ בִּלְבָבוֹ, מַה טַּעֲמָא? "וּלְבִי חָלַל בְּקִרְבִּי"**'; כִּי דָּוִד הַמֶּלֶךְ זָכָה לְהַגִּיעַ לְכָזוֹ דַּרְגָּה שֶׁהוּא הָרַג אֶת הַיֵּצֶר־הָרָע לְגַמְרֵי, עַד שֶׁהִתְקַיֵּם בּוֹ "וּלְבִי חָלַל בְּקִרְבִּי"; כִּי זָכָה לִלְחֹם מִלְחֲמוֹת ה' וּלְהַכְנִיעַ וְלַהֲרֹג אֶת כָּל שׂוֹנְאֵי ה' (וְעַל־כֵּן רַק שְׁלֹמֹה בָּנוּ בָּנָה אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, כַּיְּדוּעַ), וְעַל־כֵּן גַּם אֶת הַיֵּצֶר־הָרָע הִכְנִיעַ וְהָרַג לְגַמְרֵי. אַךְ כָּאָמוּר, עִקַּר הַשְּׁלֵמוּת הוּא לַהֲפֹךְ אֶת הָרַע לְטוֹב וְלַעֲשׂוֹת מֵהַשּׂוֹנֵא - אוֹהֵב.

סִיֵּם מוֹ"ר שְׁלִיט"א שִׂיחָתוֹ הַנִּפְלָאָה וְאָמַר שֶׁעַל־פִּי כָּל זֶה יוּבַן מַה שֶּׁאוֹמְרִים בְּוִדּוּי יוֹם־הַכִּפּוּרִים: "**עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע**", וּבֶאֱמֶת הוּא דְּבַר־תָּמֵהּ: וְכִי יֶשְׁנוֹ חֵטְא שֶׁאֵינוֹ מֻחְמַת הַיֵּצֶר־הָרָע?... וְאִם־כֵּן, מַהוּ שֶׁאוֹמְרִים "עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ **בְּיֵצֶר הָרָע**"? אַךְ עַל־פִּי כָּל הָאָמוּר מוּבָן מְאֹד, כִּי אֲנַחְנוּ מִתְוַדִּים עַל זֶה שֶׁלֹּא יָדַעְנוּ אֶת הַלִּמּוּד הָאָמוּר, וְחָשַׁבְנוּ שֶׁהַיֵּצֶר־הָרָע הוּא חֲתִיכָה שֶׁל רַע, וּצְרִיכִים לְגָרְשׁוֹ וּלְבַטְּלוֹ לְגַמְרֵי... וְזֶהוּ הַחֵטְא שֶׁחָטָאנוּ "**בְּיֵצֶר הָרָע**", שֶׁלֹּא יָדַעְנוּ שֶׁאֶפְשָׁר לַהֲפֹךְ אוֹתוֹ גַּם לְטוֹב, וְלַעֲשׂוֹת עִמּוֹ פְּשָׁרָה, עַד שֶׁיִּקַּיְמוּ בָּנוּ "**בִּרְצוֹת ה' דַּרְכֵי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יַשְׁלֵם אִתּוֹ**" - עַל זֶה אֲנַחְנוּ מִתְוַדִּים, שֶׁלֹּא זָכִינוּ עֲדַיִן לְהַכִּיר זֹאת, וְ'חָטָאנוּ "**בְּיֵצֶר הָרָע**"' שֶׁלֹּא יָדַעְנוּ לְהָפְכוֹ לְטוֹב... הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר שֶׁנִּזְכֶּה לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה!

[א] וּרְאֵה זֶה פֶּלֶא, שֶׁשַּׁבָּת זוֹ הָיְתָה הַשַּׁבָּת שֶׁבֵּין יוֹם־כִּפּוּרִים לְחַג סְכּוֹת, וְכִנַּ"ל בְּרֵישׁ הַשִּׂיחָה, וְהִנֵּה יָדוּעַ שֶׁאַרְבָּעַת הַיָּמִים הָלָלוּ הֵם כְּנֶגֶד ד' שֵׁמוֹת הֱוָי"ה בָּרוּךְ־הוּא, וּמַחֲמַת שֶׁיּוֹם־כִּפּוּרִים הָיָה בְּיוֹם חֲמִישִׁי, הֲרֵי שֶׁשַּׁבָּת־קֹדֶשׁ מֵאִיר הָאוֹת ה', וּבְיוֹם שִׁשִּׁי - שֶׁבּוֹ לָמַדְנוּ בַּ'דַּף־הַיּוֹמִי' אֶת הַגְּמָרָא הַנַּ"ל - הָאִיר הָאוֹת י', וְאֵכֶן כָּךְ הִתְקַיְּמוּ 'לְמַעֲשֶׂה', שֶׁבְּעֵת לְמוּד הַדַּף עֲדַיִן לֹא הִתְגַּלְּתָה הַגְּאוּלָה הַזֹּאת, וַעֲדַיִן הָיָה עִנְיָן שֶׁל 'אוֹיֵב', אַךְ עַתָּה - כְּשֶׁנֶּאֱמְרָה הַשִּׂיחָה בְּלֵיל־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ - כְּבָר מֵאִירָה הָאוֹת ה', כִּי נֶהְפַּךְ מֵ'אוֹיֵב' לְ'אוֹהֵב', וְדוֹ"ק.